

RADOVAN DÁVID

vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Práva a povinnosti dítěte, rodičů OSPOD a pěstouna při výkonu pěstounství - Nastavení informování a (ne)přímého styku v pěstounských případech v souladu s novelou od 1. 1. 2026“

**Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí
Akreditace Ministerstva vnitra České republiky**

Termín a místo konání: 9. prosince 2025 od 9:00
online

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

lektor na právnických fakultách (Brno a Bratislava), šestnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekučnímu řádu)

Cílem programu je analýza jednotlivých práv a povinností dotčených subjektů v návaznosti na svěření dítěte do pěstounské péče. Vzhledem k praktickému zaměření bude důraz kladen **zejména na práva a povinnosti OSPOD**, který kromě vlastního výkonu práv a povinností a potažmo poradenství dotčeným osobám a práci s nimi může jménem dítěte podávat příslušné návrhy a dítě zastupovat, či se alespoň vyjadřovat k zamýšleným opatřením soudu. Posláním programu je zejména posílení dovednostních kompetencí cílové skupiny, především při spolupráci s dětmi či rodiči. Cílem je současně posluchače upozornit na citlivá místa úpravy, a to v kontextu podstaty, účelu a poslání Úmluvy o právech dítěte a ústavního pořádku vůbec.

Novela účinná od 1. 1. 2026 posiluje civilní akcenty, které se promítají do každodenní praxe pěstounů, rodičů, OSPOD i soudů: srozumitelná participace dítěte, přiměřené informování mezi všemi aktéry a možnost pracovat s nepřímým stykem jako nástrojem bezpečného kontaktu, pokud je to v nejlepším zájmu dítěte.

Po absolvování programu absolvent bude:

- vymezit práva a povinnosti dítěte, rodičů, pěstouna a OSPOD po 1. 1. 2026 a rozlišit, co se skutečně mění
- nastavit přiměřené informování mezi pěstounem a rodiči a informování dítěte tak, aby nevedlo k jeho zátěži
- zvolit a odůvodnit režim styku včetně nepřímého styku a dohlížených forem podle míry rizika a cíle zásahu
- rozlišit běžné a nikoli běžné záležitosti dítěte a bezpečně s nimi pracovat při širších oprávněních pěstouna
- připravit návrhy a vyjádření pro soud s jasným testem proporcionality a bez „opomenutých důkazů“
- vést spis přehledně, chránit citlivé údaje a zdokumentovat participaci dítěte s ověřením porozumění
- koordinovat OSPOD–pěstoun–rodiče–škola–zdravotnictví bez duplicit a časových prodlev
- řešit modelové konflikty včetně kolize zájmů, migrace dítěte mezi domácnostmi a přesunů pěstounů

Dotazy, na něž by měl být kurz především zaměřen, lze posílat na kontaktní e-mail radovandavid@radovandavid.cz.

Obsah kurzu:

1. Co se po 1. 1. 2026 skutečně mění a co ne

- Srozumitelná participace dítěte a přiměřené informování jako výslovné civilní akcenty
- Zákaz tělesných trestů, ponižování a působení duševního strádání jako hranice výchovy i v náhradní rodinné péči
- Výslovná práce s nepřímým stykem jako bezpečným kontaktem tam, kde je to v zájmu dítěte
- Jádro procesních pravidel beze změn, roste nárok na srozumitelnost, dokumentaci a odůvodnění
- Praktický dopad na dohody o pěstounské péči, předběžná opatření, prozatímní úpravy a dlouhodobá rozhodnutí
- Přejícná nastavení u běžících úprav a kultivované přenastavení bez zbytečných zásahů do stability dítěte
- Kde očekávat přísnější přezkum soudů a jak mu předcházet již v prvních úkonech

2. Role a kompetence aktérů pěstounství

- Dítě jako nositel práv, nikoliv objekt péče: vyjádření názoru, informování a ochrana soukromí
- Rodiče: zbytkový výkon rodičovské odpovědnosti, právo na informace a styk v souladu s nejlepším zájmem dítěte
- Pěstoun: každodenní péče, výchova, zastupování a správa v běžných záležitostech, hranice širších oprávnění
- OSPOD: facilituje dohodu, koordinuje služby, může dítě zastupovat, podává návrhy a dbá na sjednocení postupu institucí
- Soud: nastavuje rámec styku a informování, přezkoumává proporcionalitu, sleduje kontinuitu a stabilitu prostředí

- Škola a zdravotnictví: „kdo-co-kdy“ informovat, aby nedocházelo k duplicitám a unikům údajů
- Komunikační matice mezi všemi subjekty a pojistky proti zahlcení dítěte konfliktem dospělých

3. Běžné a nikoli běžné záležitosti, širší oprávnění pěstouna

- Kritéria rozlišení běžné × nikoli běžné záležitosti v péči, škole, zdravotnictví a majetku
- Jak promítnout širší oprávnění pěstouna do výroku a interních postupů, aby byly srozumitelné a vymahatelné
- Příklady, kdy je nutný souhlas rodiče, kdy rozhoduje pěstoun a kdy se obrátit na soud
- Vzorová rozhodovací tabulka pro typové situace (zdravotní výkon, změna školy, cestování)
- Prevence konfliktů: předem definované komunikační kanály a lhůty pro reakce
- Jak dokumentovat nesouhlas rodiče a proč neeskalovat bez zřejmého přínosu pro dítě
- Revize širších oprávnění při změně okolností a přezkumné milníky

4. Informování mezi pěstounem a rodiči a informování vůči dítěti

- Minimální informační standard o škole, zdraví a každodenním režimu dítěte
- Periodicita a forma sdělení tak, aby byla prokazatelná a neinvazivní
- Limity informování tam, kde by sdělení vedlo k újmě dítěte nebo k porušení soukromí
- Jak přiměřeně informovat dítě a ověřit jeho porozumění bez sugescí
- Vzorové, krátké a neutrální formulace do dohod a výroků rozhodnutí
- Ošetření situací se dvěma rodiči v konfliktu a rozdílnými požadavky na informace
- Redakce citlivých údajů a vedení logu přístupů k dokumentaci

5. Styk dítěte s rodičem: osobní, dohlížený a nepřímý

- Kritéria volby formy styku podle míry rizik a cíle zásahu
- Nepřímý styk jako nástroj udržování vazby při potřebě ochrany či stabilizace dítěte
- Dohlížené formy styku, pravidla bezpečného prostředí a „no-recording“ zásady
- Nastavení frekvence, délky a obsahu kontaktu s ohledem na věk a rozvrh dítěte
- Jak odlišit ochranné omezení kontaktu od maření styku a jak postupovat při porušení
- Kontrolní milníky a metriky, kdy režim uvolnit, zachovat nebo zpřísnit
- Převod dočasně fungujícího režimu do dlouhodobého rozhodnutí

6. Participace dítěte v pěstounských věcech

- Volba formy vyjádření dítěte a prevence přetěžování či loajalitních konfliktů
- Ověření porozumění a autenticity názoru dítěte a způsob jeho záznamu
- Jak vysvětlit dítěti, jak byl jeho názor zohledněn, když rozhodnutí zvolí jinou variantu
- Role kolizního opatrovníka a koordinace s OSPOD a pěstounem
- Zvláštní ohled u dětí po traumatu, při změně umístění a u sourozenců
- Ochrana soukromí dítěte v zápisech, sděleních a v přístupech do dokumentace
- Periodická revize participace podle věku a vývoje situace

7. Dočasná a prozatímní uspořádání, práce s časem

- Kdy volit předběžná či prozatímní opatření a jak je účelně odůvodnit
- Krátké testovací období nového režimu s jasnými milníky vyhodnocení
- Minimalizace změn školy, lékaře a klíčových pečujících osob
- Jak navázat na osvědčené fungování a kdy režim změnit
- Eskalační cesta při neplnění dohod a porušování režimu styku
- Mediace a facilitace jako nástroje změny bez soudní eskalace
- Převod dočasného nastavení do stabilního rozhodnutí, když se osvědčilo

8. Dokazování, spisová disciplína a přezkoumatelnost

- Důkazní plán: co potřebujeme zjistit, aby volba formy styku a informování byla přiměřená cíli
- Mapování rizik a potřeb dítěte, stanoviska odborníků, školní a zdravotnické záznamy
- Digitální podklady jen v nezbytném rozsahu, práce s metadaty a ochranou třetích osob
- Jak odmítnout nadbytečný nebo nezákonně získaný důkaz a srozumitelně to vysvětlit
- Struktura odůvodnění: skutkový stav → právní úvaha → nejmírnější funkční varianta
- Prevence „opomenutých důkazů“ a překvapivých závěrů
- Příprava spisu na odvolání a soudní přezkum

9. Škola, zdravotnictví a volnočas: koordinace bez duplicit

- Jednotný plán práce s rodinou: kdo-co-kdy-jak a kontaktní osoby
- Informování školy a zdravotníků v nezbytném rozsahu a s logem přístupů
- Zachování návaznosti kroužků, vrstevnických vztahů a podpůrných služeb
- Postupy při citlivých situacích: nemoc, úrazy, krizová intervence
- Přesuny pěstounů a změna školy, minimalizace dopadů na stabilitu dítěte
- Kdy je vhodná případová konference a jak ji vést efektivně
- Jak předcházet duplicitním výzvám a opakovaným dotazům směrem k dítěti

10. Finanční a organizační aspekty výkonu pěstounství

- Přehled dávek a jejich smysl ve vztahu k potřebám dítěte
- Vztah výživného a dávek pěstounské péče, prevence dvojího plnění
- Odpovědnost za běžné výdaje, mimořádné výdaje a jejich schvalování
- Zajištění pomůcek, kompenzačních a zdravotních prostředků
- Cestovní režim, souhlasy a plánování prázdnin a delších pobytů
- Práce s pojištěním odpovědnosti a majetkovými situacemi dítěte
- Vzorové krátké ujednání o rozdělení nákladů a informování

11. Modelové situace a praktické formulace

- Dítě po traumatu a přechod na nepřímý styk s postupným uvolňováním
- Širší oprávnění pěstouna v oblasti zdravotní péče a postup při nesouhlasu rodiče
- Přestěhování pěstounů a změna školy: rychlá úprava bez ztráty kontinuity
- Vysoký konflikt rodičů o informování: neutrální kanály a redakce údajů
- Sourozenci v různých umístěních: koordinace kontaktů a společného času
- Porušování režimu styku a eskalační postup včetně dohlížených forem
- Krátké, srozumitelné a vymahatelné vzory výroků, dohod a sdělení

12. Diskuse a závěr